

จริยศาสตร์ของตัวแทนประกันภัยกับการวางแผนชีวิตในยุคปัจจุบัน
The Ethics of Agent and the Planning of Life
At the present days

ดร.ประวิทย์ บุญใจ^๑

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบแนวคิด ความหมายของจริยศาสตร์ของตัวแทนประกันภัยและการวางแผนชีวิตของประชาชนคนไทยในยุคปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังต่อไปนี้ ๑) ศึกษาหลักจริยธรรมการทำงานของตัวแทนประกันภัย ๒) ศึกษาหลักธรรมในการวางแผนชีวิต ๓) ประโยชน์ของการวางแผนประกันภัยในยุคปัจจุบัน

จริยศาสตร์ของตัวแทนประกันภัยหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า จรรยาบรรณ หน้าที่ของตัวแทนประกันภัยโดยหลักคือการวางแผนเพื่อปกป้องความเสี่ยงภัยอันเกิดจากเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ในอนาคตได้ เช่น การวางแผนค่าใช้จ่ายค่ารักษาพยาบาลทั้งหมด การออมสินทรัพย์ หรือการลงทุน ตลอดจนการสร้างสินทรัพย์ในรูปแบบกรรมธรรม์ประกันชีวิต หรือ สัญญาประกันวินาศภัยทุกอย่างที่มีการเปิดเสนอขาย เป็นต้น ซึ่งถือว่าตัวแทนประกันภัยที่ดีจะต้องมีหลักจริยศาสตร์ หรือ จรรยาบรรณเพื่อเป็นหลักควบคุมการทำหน้าที่ซึ่งคล้ายคลึงกับพระสาวกของพระพุทธศาสนา ดังพระภิกษุสงฆ์ต้องมีหลักศีลปาฏิโมกข์ที่คอยควบคุมเพื่อให้ออกไปเผยแผ่พระศาสนา เพียงแต่ว่ามีรูปแบบงานธุรกิจพร้อมแนะนำให้ป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นหรือทำให้เบาบางลง โดยเพียงปรารถนาให้เห็นคุณค่าของการมีชีวิตอยู่ในโลกใบนี้ว่า เกิดมาเพื่ออะไร จะมีหลักจริยศาสตร์ที่ตึงามอะไรบ้าง อะไรคือเป้าหมายที่แท้จริงของชีวิต ในระหว่างที่ดำเนินชีวิต เราจะต้องมีการวางแผนในการดำรงชีวิตอย่างไรบ้าง

คำสำคัญ: จริยศาสตร์ ,ตัวแทนประกันภัย, การวางแผนชีวิต

Abstract

This Article is to study the Concept of propagation of teaching in Buddhist Ethics and Ethics of Agent in Assurance include Insurance too. There are three purposes: 1) The ethics of Agent in Assurance and Insurance, 2) to

^๑ อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต คณะพุทธศาสตร์ สาขาปรัชญา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา

study the propagation of Buddhist ethics in present day, 3) to discuss the benefit of planning of life in our societies. From case study I compare between the ethics of agents in assurance and insurance and the Buddhist ethics in Buddhist layman, who are try to present the method for make happiness of peace according to Buddhist ethics and for compensating revenue dead, income, sick etc., At the same time the propagation of teaching hope that: the human can to attain to the goal in them planning life according to Buddhist ethics.

Keywords: Ethics, Agent of Assurance, Planning of life.

๑. บทนำ

เป้าหมายของตัวแทนประกันภัย คือ จะต้องออกไปวางแผนการเงินในสถาบันเล็กๆ เช่น สมาชิกในครอบครัว พนักงานบริษัท บุคลากรของโรงเรียน หรือ สมาชิกหน่วยงานที่ได้รับรองว่าเป็นนิติบุคคล เป็นต้น แต่การที่จะทำหน้าที่ได้ดีจะต้องมีหลักจริยศาสตร์ หรือ จรรยาบรรณของตัวแทนประกันภัย เพื่อคอยควบคุมตัวแทนให้วางแผนได้ไปสู่เป้าหมาย เปรี๊ยะเหมือนดังพระพุทธเจ้าที่พระองค์ได้วางหลักการปฏิบัติให้พระสาวกออกไปประกาศ หลักอริยมรรค เพื่อให้ประชาชนไม่ตั้งอยู่ในความประมาท โดยพระองค์ตรัสว่า

ภิกษุทั้งหลาย! เราได้พ้นแล้วจากบ่วงเครื่องรังรัดทั้งปวง ทั้งที่เป็นของทิพย์ ทั้งที่เป็นของมนุษย์ แม้ท่านทั้งหลายก็เช่นกัน ท่านทั้งหลายจงเที่ยวไปในชนบท เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ชนเป็นอันมาก ต่างรูปต่างไปแต่ละทิศละทาง อย่าไปรวมกัน ๒ รูปในทางเดียวกัน จงแสดงธรรมประกาศพรหมจรรย์อันบริสุทธิ์บริบูรณ์สิ้นเชิง สัตว์ทั้งหลายที่มีกิเลส บังปัญญาจตุลีนจักษุน้อยมีอยู่ เพราะโทษที่ไม่ได้ฟังธรรมย่อมน้อมเสื่อมจากคุณที่จะฟังได้ฟังถึง แล้วผู้ตรัสรู้ธรรมจักมีขึ้นโดยลำดับ แม้เราก็จักไปยังอุรุเวลาเสนานิคมเพื่อแสดงธรรมเช่นกัน^๒

๒. จริยศาสตร์ของตัวแทนประกันภัย

ตัวแทนประกันภัยจะต้องมีหลักจริยะหรือ หลักจรรยาบรรณ 10^๓ ประการดังนี้คือ

^๒ ศึกษาเพิ่มเติมได้จากพระสุตฺตปิฎก อัมมจักกัปปวัตตนสุตฺต

^๓ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย. จรรยาบรรณตัวแทนประกันชีวิต. ๒๕๕๕
.www.oic.or.th/sites/default.

๑. ตัวแทนประกันภัยต้องมีความซื่อสัตย์ต่อผู้เอาประกันภัย บริษัทและเพื่อนร่วมอาชีพ

ตัวแทนที่ดีจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งต่อผู้เอาประกันภัย ต่อบริษัท และต่อตนเองคือไม่หลอกลวงเพื่อให้ฝ่ายใดได้ประโยชน์ในสิ่งที่เอาประกันทราบ และรักษาความลับของบริษัทต่อบุคคลภายนอก หรือไม่กล่าวร้ายต่อบริษัทอื่นๆ เป็นต้น

๒. ตัวแทนประกันภัยจะต้องให้บริการอย่างสม่ำเสมอ และชี้แจงให้ผู้เอาประกันภัยทราบถึงสิทธิและหน้าที่ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของผู้เอาประกัน

ตัวแทนจะต้องให้บริการโดยถือหลักการที่ว่า “ดีกว่า เร็วกว่า และประหยัดกว่า” ต้องอธิบายให้ทราบสิทธิและหน้าที่ที่ต้องกระทำ เช่นสิทธิประโยชน์ในสัญญาที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ ว่า มีใครบ้าง หรือบริการเรียกร้องสินไหมทดแทนให้ผู้เอาประกันภัย เป็นต้น

๓. ตัวแทนประกันภัยจะต้องรักษาความลับอันสมควรเปิดเผยของผู้เอาประกันและของบริษัทต่อบุคคลภายนอก

ตัวแทนต้องรักษาความลับไม่ว่าจะเป็นประวัติสุขภาพ อาชีพ อายุ หรือข้อมูลบริษัทที่ตนสังกัดโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น ระเบียบ คำสั่ง หรือข้อมูลสำคัญต่างๆ ให้บุคคลภายนอกหรือบริษัทคู่แข่งทราบ

๔. ตัวแทนประกันภัยจะต้องเปิดเผยข้อความจริงของผู้เอาประกันภัยในส่วนที่เป็นสาระสำคัญเพื่อการพิจารณารับประกันภัย หรือเพื่อความสมบูรณ์แห่งกรมธรรม์

ตัวแทนจะต้องชี้แจงให้ผู้เอาประกันภัยในใบคำขอ “เพื่อแสดงหลัก สุจริตใจอย่างยิ่ง” เพราะเป็นส่วนสำคัญที่บริษัทใช้เป็นข้อมูล สาระสำคัญเพื่อการพิจารณารับประกันภัย หรือการคิดเบี้ยประกันภัยไม่ตรงตามอายุ ปกปิดขึ้นอาชีพ เป็นต้น ซึ่งจะทำให้บริษัทอาจจะทราบภายหลังและบอกล้างโมฆียกรรม ทำให้ผู้เอาประกันภัยไม่ได้ประโยชน์จากการทำประกันชีวิต

๕. ตัวแทนประกันภัยต้องไม่เสนอแนะผู้ขอเอาประกันภัยทำประกันภัยเกินความสามารถในการชำระเบี้ยประกันภัยหรือเสนอขายนอกเหนือเงื่อนไขแห่งกรมธรรม์

การเสนอเกินกำลังของผู้เอาประกันภัยอาจจะทำให้ไม่สามารถรักษากรมธรรม์ไว้ได้จนครบกำหนดสัญญา ซึ่งจะทำให้ไม่ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงได้ และทำให้เกิดผลกระทบต่อการบริหารธุรกิจโดยรวมว่าด้วยอุตสาหกรรมประกันภัยได้

๖. ตัวแทนประกันภัยจะต้องไม่ลดหรือเสนอที่จะลดค่าบำเหน็จ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ผู้เอาประกันภัย

ตัวแทนมีรายได้หลักคือค่าบำเหน็จ หากเสนอลดค่าบำเหน็จจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจประกันภัย คือจะทำให้รายได้ที่สุจริตและถูกต้องตามกฎหมายลดลง จะทำให้ไม่มีแรงจูงใจที่จะบริการที่ดีต่อผู้เอาประกันภัย และเพื่อนร่วมอาชีพ ส่งผลเสียหายในระยะยาว

๗. ตัวแทนประกันภัย ต้องไม่แนะนำให้ผู้เอาประกันภัยสละกรมธรรม์เดิมเพื่อทำสัญญาใหม่ หากทำให้ผู้เอาประกันเสียผลประโยชน์

ตัวแทนจะต้องแนะนำให้ผู้เอาประกันภัยรักษาสัญญาที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ หรือไม่ชักชวนให้ยกเลิกกรมธรรม์เดิม หรือแปลงให้เป็นแบบมูลค่าใช้เงินสำเร็จ หรือ ขยายเวลา เพื่อมาซื้อกรมธรรม์ใหม่ ซึ่งจะส่งผลต่อสัญญาเพิ่มเติมเช่น ประวัติสุขภาพที่มีระยะเวลาผ่านการรอคอยมาแล้ว หากทำใหม่จะต้องมีการเริ่มนับวันรอคอยใหม่ ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อผู้เอาประกันภัย

๘. ตัวแทนประกันภัยต้องไม่กล่าวทับถมตัวแทนประกันภัยบริษัทอื่น

ตัวแทนต้องไม่แสดงความเห็นที่จะก่อให้เกิดความเสียหายระหว่างตัวแทนประกันภัยด้วยกัน ซึ่งจะทำให้ได้รับการยกย่อง ให้เกียรติต่อเพื่อนร่วมธุรกิจประกันภัย ต้องยอมรับเพื่อนที่มีความรู้ความสามารถ มีความประพฤติดี เป็นต้น

๙. ตัวแทนประกันภัยต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ในวิชาชีพเพิ่มเติมอยู่เสมอ

การที่จะเป็นตัวแทนที่ดีได้ ตอบโจทย์แก่ข้อสงสัย แก้ปัญหาให้กับผู้เอาประกันภัยรายใหม่ นั้น จะต้องมีการหมั่นศึกษาหาความรู้ ซึ่งมีการพัฒนาวิทยาการความรู้ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อแก้ปัญหาชีวิตในด้านต่างๆของผู้เอาประกันภัย และขยายแนวคิดให้เห็นความสำคัญของการวางแผนประกันภัยหรือประกันชีวิต ได้ดียิ่งขึ้น หรืออาจจะพัฒนาหาความรู้เรื่องการพูดภาษาต่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งการกระทำเหล่านี้จะช่วยอธิบายให้ผู้เอาประกันภัยได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น

๑๐. ตัวแทนประกันภัยจะต้องประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมประเพณีอันดีงาม ทั้งร่างกาย ซึ่งเกียรติ ศักดิ์ศรี และคุณธรรมแห่งอาชีพปฏิญาณ

ตัวแทนจะต้องดำเนินชีวิตตามครรลองครองธรรมที่ดี คือ ต้องประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมประเพณีอันดีงามตามหลักศีลธรรมแห่งศาสนา มีการยึดถือแนวทางในการประกอบวิชาชีพโดยซื่อสัตย์สุจริตต่อบริษัทและผู้เอาประกันภัย พร้อมทั้งละเว้นการปฏิบัติที่จะทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงต่อสถาบันประกันภัย เป็นต้น

๓. หลักจริยศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการประกันภัย

ในทางพุทธปรัชญา พระพุทธเจ้าได้วางหน้าที่ของพระสาวก หรือ พุทธบริษัท ๔ ว่า หลังจากที่ได้ศึกษาและปฏิบัติแล้ว สิ่งหนึ่งที่จะขาดไม่ได้คือการทำหน้าที่เผยแผ่คำสอนของที่พระองค์ทรงค้นพบ ซึ่งเป็นการสืบทอดแนวคิด หลักการปฏิบัติที่ถูกต้องแล้ว พระองค์ยังแนะนำแนวคิด คำสอน เรื่องของหน้าที่การวางแผนสินทรัพย์ต่างๆ ที่หามาได้เช่น หลักการใช้จ่ายทรัพย์ ๔ ส่วน^๔ หรือที่เรียกว่า โภควิภาค ๔ ประการ ดังต่อไปนี้

^๔ ที.ปา. (ไทย) ๑๑๒๖-๑๑๒๗

๑. เอเกน โภเค ภูณเชยย คือ ใช้จ่ายเลี้ยงตนเอง เลี้ยงคนที่ควรบำรุง และทำคุณประโยชน์
๒. ทวีทิ กम्म บิโยชเย คือ ใช้ลงทุนประกอบการงาน ทำธุรกิจเ็นทางที่ ชอบ ๒ ส่วน
๓. จตุตถณจ นิธาเปยย คือ การเก็บรักษาไว้ใช้ในคราวจำเป็น

นอกจากนี้ก็ยังมีการแสวงหา รักษา และครอบครองทรัพย์สมบัติที่หาได้ ก็เพื่อ ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งจะนำไปสู่คุณค่าว่าได้วางแผนชีวิตบริหารสินทรัพย์ ได้อย่างแท้จริงอย่างที่เรียกว่า โภคาทียะ^๕ หรือ ประโยชน์ที่ควรถือหรือใช้จ่ายให้เป็น ประโยชน์ ๕ ประการดังนี้

๑. เลี้ยงตัว เลี้ยงมารดาบิดา บุตร ภรรยา และคนในปกครองทั้งหลายให้เป็นสุข
 ๒. บำรุงมิตรสหาย และผู้ร่วมกิจการงานให้เป็นสุข
 ๓. ใช้ปกป้องรักษาสวัสดิการ ทำตนให้มั่นคงปลอดภัยจากภัยอันตราย
 ๔. ทำพิธี คือ สละเพื่อบำรุงและบูชา ๕ อย่าง ๑) ญาติพิธี สงเคราะห์ญาติ ๒) อดิธิพิธี ต้อนรับแขก ๓) ปุพพเปตพิธี ทำบุญหรือสักการะอุทิศผู้ล่วงลับ ๔) ราชพิธี บำรุง ราชการด้วยการเสียภาษีอากร เป็นต้น ๕) เทวตาลี ถวายเทวดา คือ ทำบุญอุทิศสิ่งทีเคารพ บูชาตามความเชื่อถือ
 ๕. อุปถัมภ์บำรุงพระสงฆ์ และเหล่าบรรพชิตผู้ประพฤติดี ปฏิบัติชอบ ผู้ไม่ ประมาทหมัวเมาในการดำเนินชีวิต
- เมื่อแสวงหาโภคทรัพย์ได้แล้ว รู้จักแบ่งบริหารจัดการ เป็นรูปแบบที่ชัดเจน สามารถใช้โภคทรัพย์ได้อย่างสบายใจ เป็นประโยชน์แก่คนหมู่มาก

๔. ความสำคัญของการวางแผนการประกันภัย

การประกันภัยถือว่าเป็นส่วนสำคัญของการวางแผนการเงินทั้งนี้ก็เพื่อประโยชน์ ดังต่อไปนี้คือ

๑. เพื่อลดปัญหาและความไม่แน่นอนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยการเตรียมความพร้อมที่จะจัดการกับความเสี่ยงนั้นๆ การได้รับการชดเชยค่าเสียหาย เปิดโอกาสให้บุคคล และครอบครัวสามารถมีฐานะทางเศรษฐกิจเหมือนเดิมได้หลังเกิดความสูญเสีย
๒. ทำให้การดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคลแต่ละครอบครัวบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ลดความกลัวและความกังวลใจ รวมทั้งสร้างความเชื่อถือได้ เพราะสามารถใช้การประกันภัย เป็นเครื่องมือในการโอนความเสี่ยงภัย

^๕ อัง ปญจก. (ไทย) ๒๒/๔๑/๔๘

๓. ลดความซ้ำซ้อนในการจัดการความเสี่ยง จากการเลือกใช้วิธีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมและประหยัด^๖

หลังจากที่เห็นความสำคัญของการวางแผนการเงิน การวางแผนการประกันภัยต่างๆ คือปัจจัยทำให้สังคมเปลี่ยนไป ที่เราต้องตระหนักในเรื่องการวางแผนการเงินซึ่งได้แก่ คนอายุ ยืนขึ้น โครงสร้างสังคมเปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะเมื่อก่อนเคยอยู่กับเป็นครอบครัวใหญ่ แต่ ณ ปัจจุบัน เริ่มมีครอบครัวขนาดเดียวยาวมากขึ้นเรื่อยๆ หรือบางทีการดูแลสุขภาพที่ดีไม่เพียงพอ จึงทำให้หันมาให้ความสำคัญกับการวางแผนมากยิ่งขึ้น

๕. ขั้นตอนในการวางแผนการประกันภัยในยุคปัจจุบัน

การวางแผนการประกันภัยย่อมมีวิธีการวางแผนที่แตกต่างกันออกไปซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยและความพร้อมแต่ละบุคคล แต่ละครอบครัว ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทางการเงิน

ในการวางแผนการเงิน ควรจะเริ่มต้นจากการมีเป้าหมายทางการเงินอย่าง คร่าวๆ หรือชัดเจนยิ่งดี เพื่อจะอุดรอยรั่วเรื่องอะไรบ้าง ต้องใช้เวลานานเท่าไร ในการวางแผน เช่น อยากจะเกษียณการทำงานตอนอายุเท่าไร มีเงินใช้หลังเกษียณเท่าไรจึงจะเพียงพอ อยากจะเตรียมกองทุนการศึกษาไว้ให้บุตร คาดว่าประมาณเท่าไร เรียนจบถึงระดับไหน จึงจะพอดี หรือ การจัดสรรมรดกให้ลูกหลาน ต้องทำอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งการหาเป้าหมายค่ารักษาพยาบาลในแต่ละปี แต่ละช่วงอายุ หรือ โรคร้ายต่างๆ ต้องใช้งบประมาณเท่าไรจึงจะเพียงพอ

๒. การรวบรวมข้อมูล

เป็นการรวบรวมข้อมูลทางการเงินทั้งของตนเอง ครอบครัว และสถานะรอบด้านเศรษฐกิจ เพื่อเอามาวิเคราะห์ เช่น รายรับ, รายจ่าย, ทรัพย์สิน, หนี้สิน, ภาระผูกพัน, ดอกเบี้ย หรือ ทิศทางการลงทุนในอนาคต

๓. วิเคราะห์และประเมินสถานะทางการเงิน

นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ เพื่อหาสถานะทางการเงินปัจจุบันว่า ตอนนี้เรามีเงินเก็บสุทธิเท่าไร ยังขาดอีกเท่าไรเพื่อที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และมีทางเลือกอะไรบ้างที่จะก้าวไปสู่เพื่อบรรลุเป้าหมายนั้นได้

๔. จัดทำแผนการเงิน

หลังจากวิเคราะห์เงื่อนไขและข้อจำกัดต่างๆแล้ว ให้ประเมินทางเลือกที่ดีที่สุดแล้วเขียนแผนการเงินที่สอดคล้องกับเป้าหมายของเรา ภายใต้สมมุติฐานและข้อมูลที่รวบรวมไว้

^๖ ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน และทีมงาน. ชุดวิชาที่ ๓ การวางแผนการประกันภัย. กรุงเทพฯ หน้า ๘

๕. นำแผนไปปฏิบัติ

หลังจากที่เขียนแผนเป้าหมาย วิเคราะห์ข้อมูลเสร็จแล้ว ต่อไปต้องลงมือทำ ในกรอบเวลาเท่าไร เช่น ต้องการออมเงินเดือนละเท่าไร ลงทุนอะไรบ้าง ก็ส่วน หรือ ทำประกันสุขภาพเพิ่มอะไรบ้าง และตรวจสอบว่า ครบเพียงพอครอบคลุม พอที่จะบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

๖. ติดตามและกำกับให้เป็นไปตามแผน

หลังจากที่วางแผนไปได้สักช่วงเวลาหนึ่งแล้ว ผู้วางแผนต้องหมั่นตรวจสอบและประเมินผลที่เกิดขึ้นว่า ได้ผลตามที่คาดหวังหรือไม่ สมมติฐานที่วางไว้มีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่อย่างไร และควรจะมีการปรับเปลี่ยนแผนให้สอดคล้องกับภาวะที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ และมีการทบทวนแผนการวางแผนการเงินอยู่อย่างสม่ำเสมอ^๗

๖. การวางแผนประกันภัยในยุคปัจจุบัน^๘

การวางแผนประกันภัยคือการเฉลี่ยความเสียหายทางการเงินที่อาจจะเกิดขึ้นกับเราไปยังบุคคลอื่นด้วย “เบี้ยประกัน” จำนวนไม่มากนัก เราก็จะได้รับความคุ้มครองทางการเงินเมื่อประสบภัย ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่มใหญ่คือ กลุ่มแรก คือ การประกันวินาศภัยที่ใช้ทรัพย์สิน วัตถุ หรือความรับผิดชอบเป็นเหตุให้เกิดการชดใช้เงินตามสัญญาเช่น ประกันภัยรถยนต์ ประกันอัคคีภัย กลุ่มที่สองคือ การประกันชีวิต ร่างกาย หรือ สุขภาพอนามัย ของผู้ทำประกันเป็นเหตุให้เกิดการชดใช้เงินตามสัญญา เช่น อุบัติเหตุ ประกันสุขภาพ การชดเชยรายได้

การวางแผนประกันชีวิตเพื่ออุดรรอยรั่ว หรืออุด ช่องว่างของชีวิตของผู้เอาประกันซึ่งมีอยู่หลายประการดังต่อไปนี้

๑. การวางแผนคุ้มครองค่าความสามารถ

การวางแผนสร้างค่าความสามารถในที่นี้หมายถึง การคำนวณการสร้างรายได้ในระหว่างวัยทำงานจนถึงวัยเกษียณ ว่า เรามีฐานรายได้เท่าไร ให้คุณจำนวนเดือน จำนวนปีที่เหลือ บวกกับ อัตรารายเงินเพื่อในอนาคต จึงจะสามารถประมาณการได้ว่า เราน่าจะมีรายได้ประมาณเท่านั้น เท่านั้น หากเราเกิดภัยในระหว่างที่ดำเนินชีวิต เช่น เสียชีวิต เจ็บป่วย หรือ

^๗ บรรณง วิทยวีรศักดิ์. “การวางแผนการเงินอย่างง่าย”, Lica Year Magazine, ปีที่ ๔๓ (สิงหาคม , ๒๕๕๐): หน้า ๕๖-๕๗.

^๘ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ๒๕๕๔.การวางแผนประกัน www.oic.or.th

ทุพพลภาพ การวางแผนสร้างค่าความสามารถก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

๒. การวางแผนปกป้องค่าใช้จ่ายจากการเจ็บป่วย จากโรคร้ายแรง หรือ อุบัติเหตุ

โรคร้ายแรงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การวางแผนหยุดชะงัก ไม่สามารถไปสู่เป้าหมายที่ผู้เอาประกันวางแผนไว้ เช่น การเจ็บป่วยจากการป่วยเป็นมะเร็ง โรคตับ โรคเส้นเลือดในสมองแตกหรือเสื่อม เป็นต้น ซึ่งเป็นความไม่แน่นอนของชีวิต

๓. การวางแผนกองทุนการศึกษาบุตร

ในระหว่างหัวหน้าครอบครัว ผู้เป็นพ่อ หรือ แม่ ที่เป็นเสาหลักของครอบครัว ต่างก็หารายได้ เพื่อมาเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว หากว่าครอบครัวใดมีบุตร จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวางแผนกองทุนการศึกษาให้กับของตนเอง เพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ผู้นำครอบครัวตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งสามารถหารายละเอียดค่าใช้จ่ายตามสถาบันการศึกษา โรงเรียนต่างๆได้ หากไม่ได้วางแผนไว้ นั้นหมายความว่า เรากำลังรับความเสี่ยงภัยด้วยตนเอง

๔. การวางแผนภาษี^๙

ประชาชนที่มีอาชีพ มีรายได้เกิดขึ้น มากบ้าง น้อยบ้าง จะต้องมีการวางแผนภาษี ซึ่งเป็นการเตรียมเพื่อเสียภาษีให้ถูกต้อง ครบถ้วนในฐานะพลเมืองดีและสามารถใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีต่างๆที่กฎหมายกำหนดไว้ไปใช้ลดหย่อนภาษีเงินได้ประจำปี เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้น้อยลง ไม่ต้องเสียภาษีมากเกินไป รวมถึงไม่ต้องชำระภาษีเพิ่มหรือเสียเบี้ยปรับโดยใช่เหตุ

๗. วางแผนประกันภัยแล้วได้อะไร

หลังจากที่ได้เห็นความสำคัญในการวางแผนประกันภัย หรือ แนวทางปฏิบัติตามหลักพุทธธรรมแล้วสิ่งที่ตามมาคือ คิหิสุข หรือสุขของคฤหัสถ์ สุขที่ควรได้รับด้วยความชอบธรรมที่ผู้ครองเรือนได้วางแผนอันได้แก่

๑. อตติสุข คือ สุขที่เกิดจากการมีทรัพย์ คือ ความภูมิใจ เอิบอímใจ ว่า ตนมีโภคทรัพย์ที่หามาได้ด้วยน้ำพักน้ำแรงอันเกิดจากความขยันหมั่นเพียรของตน โดยชอบธรรม
๒. โภคสุข คือ สุขที่เกิดจากการใช้จ่ายทรัพย์ คือ ความภูมิใจ เอิบอímใจว่า ตนได้ใช้ทรัพย์ที่หามาได้โดยชอบ เลี้ยงชีพ เลี้ยงผู้ควรเลี้ยง และบำเพ็ญประโยชน์
๓. อนนสุข คือ สุขที่เกิดจากการไม่เป็นหนี้ คือ ความภูมิใจ เอิบอímใจว่า ตนเป็นไท ไม่มีหนี้สิน ติดค้างใคร

^๙ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ๒๕๕๘. การวางแผนภาษี. www.rd.go.

๔. อนวัชชสุข คือ สุขเกิดจากความประพฤติไม่มีโทษ คือ ความภูมิใจ เอิบอ้อมใจ ว่าตนประพฤติสุจริต ไม่บกพร่องเสียหาย ใครๆ ไม่สามารถติเตียนในความพร่องได้ทั้งทางกาย ทางวาจา และทางใจ^{๑๐}

พระพุทธเจ้าทรงตรัสสรรเสริญความสุขที่มีคุณค่ามากที่สุดคือ อนวัชชสุข หรือ สุขที่เกิดจากการประพฤติไม่ให้โทษต่อตนเองและผู้อื่น

๘. ทำไมชีวิตต้องมีการวางแผนการประกันภัยในยุคปัจจุบัน

การวางแผนประกันภัยเป็นแนวทางในการควบคุมชีวิตให้ดำเนินไปอย่างที่เราจะ เป็น แทนที่จะปล่อยให้ชีวิตดำเนินไปอย่างไร้จุดหมาย การวางแผนการประกันภัยจะช่วยให้เราลดภาระ ความเสี่ยงภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ตามหลักกฎไตรลักษณ์ ความไม่แน่นอนของชีวิตได้ ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการในการประเมินและปรับปรุงเพื่อให้เกิดฐานะการเงินที่มั่นคงของบุคคล ด้วยการศึกษาศักยภาพทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องและการตัดสินใจของแต่ละบุคคล

Hallman and Rosenbloom^{๑๑} ให้ความหมายว่า การวางแผนการประกันภัย คือ เป็นกระบวนการประเมิน สรรค์สร้าง และนำแผนการเงินของแต่ละบุคคลไปปฏิบัติ เพื่อให้ เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการให้บรรลุ

การวางแผนการการประกันภัย หมายถึงการพยายามเชื่อมต่อช่องว่างทางการเงินระหว่าง “เราอยู่ ณ ที่ใดในปัจจุบัน” กับ “เราต้องการไป ณ ที่ใดในอนาคต” ^{๑๒} ภายใต้เงื่อนไขข้อจำกัดเฉพาะของแต่ละบุคคลและยังต้องมีการเพิ่มเติมศึกษาหาความรู้เสริมทักษะในด้านอื่นควบคู่กันไปด้วย เช่น การลงทุน การประกันชีวิต การจัดการมรดก และการวางแผนภาษี เป็นต้น

นอกจากวิธีการทำงานของมนุษย์แล้วก็ยังมีวิธีการที่เงินสร้างเงินด้วยตัวของเขาเอง ซึ่งมีอิทธิพลในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ เพราะต้องใช้เงิน ทำอย่างไร เงินจึงจะแบ่งเบาภาระหน้าที่ของเรา เงินจะช่วยเราทำกำไรเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งต้องศึกษาเพิ่มเติมอัตราหรือพลังการเติบโตของเงิน ที่จะช่วยต่อสู้กับภาวะอำนาจของเงินเฟ้อ

ดังนั้นการวางแผนการประกันภัยในยุคปัจจุบันยังมีความสำคัญต่อบุคคลในครอบครัวหรือ ในองค์กรต่างๆที่มีการกระจายการทำหน้าที่ของเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนในการพัฒนารอบด้านได้ เพราะการวางแผนถือว่าเป็นปัจจัยขับเคลื่อนทำให้เกิดโอกาสพัฒนาและนำไปสู่เป้าหมายได้

^{๑๐} อจ. จตุตถก ๒๑/๖๒/๙๐

^{๑๑} Hullman, Victor G. and Jerry S. Rosenbloom, *Personal Finance Planning*, 6th ed. 2000, McGraw-Hill.

^{๑๒} ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน และคณะ หลักสูตรวางแผนการเงิน ชุดวิชาที่ ๑ พื้นฐาน การวางแผนการเงิน. กรุงเทพฯ หน้า๕.

๙. ประโยชน์ของการวางแผนการประกันภัย

การวางแผนการประกันภัยที่ดีแล้วจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมโดยรวม ดังนี้

๕.๓.๑ ช่วยให้บุคคลบรรลุเป้าหมายในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ครอบครัว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๓.๒ ช่วยให้บุคคลประหยัดเงินและลดความซ้ำซ้อนของความคุ้มครอง เพราะ ได้พิจารณาข้อมูลทั้งหมดอย่างรอบคอบ

๕.๓.๓ ช่วยควบคุมสถานการณ์ทางการเงินส่วนบุคคลได้เพราะมีการวางแผนในการลดความเสี่ยงทางการเงินไว้ล่วงหน้า

๕.๓.๔ ช่วยลดความวิตกกังวล ทั้งก่อนและหลังเกิดความสูญเสีย การเจ็บไข้ได้ป่วย การชดเชยจากการทุพพลภาพ หรือ ประสบอุบัติเหตุไม่สามารถทำงานได้ เช่นหัวหน้าครอบครัว เสาหลักหรือผู้ที่หารายได้เข้าครอบครัว หากมีการวางแผนประกันภัยไว้ล่วงหน้าย่อมจะคลายวิตกกังวล เพื่อไม่ประมาทในชีวิตและทำให้เกิดความสงบสุขได้

๕.๓.๕ ช่วยทำให้ระบบและสถาบันการเงิน มีแหล่งเงินทุนเพื่อระดมทุน เพราะ เบี้ยประกันภัยต่างๆที่รับเข้ามาไม่ได้ถูกจ่ายใช้ไปทันที แต่มีการระดมทุนเพื่อให้กองทุนเหล่านี้มีการกองเงยจากการนำเงินลงทุนไปลงทุนตามหลักกฎหมายที่กำหนดไว้^{๑๓} เป็นต้น

ดังนั้นบทบาทของการวางแผนการเงินหรือประกันภัยก็คือ การที่จะพยายามหาวิธีการต่างๆที่จะลดผลกระทบด้านลบทางการเงินที่ไม่สามารถมองเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่นับวันยังมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ

สรุป

หลักจรรยาบรรณ ๑๐ ประการ คือแนวคิดในการพัฒนา ปรับปรุง เป็นหลักปฏิบัติของตัวแทนประกันภัย ที่จะต้องปฏิบัติอย่างเข้มงวด เพื่อตอบโจทย์เป้าหมายของผู้เอาประกันภัย และมีการประยุกต์แนวคิดจริยศาสตร์เชิงพุทธเข้าไปประกอบ ได้วางแผนการโอนความเสี่ยงภัย หรือ หาทางแก้ปัญหาการใช้จ่ายสินทรัพย์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในระหว่างการดำรงชีพในยุคปัจจุบันที่นับวันมีความสลับซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้น การพัฒนาแนวการทำงานไม่ได้หยุดอยู่กับที่เพียงเท่านั้น ยังจะต้องมีการพัฒนาไปตามยุคสมัยอยู่ตลอดเวลา มีการพัฒนา สร้างเครื่องมือแก้ปัญหาการใช้ชีวิตจากอดีต ปัจจุบัน และมีแนวโน้ม นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง อันเนื่องมาจากการค้นพบแนวคิด วิทยาการใหม่ๆ เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ

^{๑๓} ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน และทีมงาน. ชุดวิชาที่ ๓ การวางแผนการประกันภัย. กรุงเทพฯ หน้า ๙

ด้านการประกันภัย เพราะฉะนั้นตัวแทนประกันชีวิต หรือ ตัวแทนประกันวินาศภัยหากปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณและผสมผสานแนวคิดจริยศาสตร์เชิงพุทธ ย่อมจะตอบโจทย์ที่แก้ปัญหาการใช้ชีวิตได้ไม่มากก็น้อย และต้องไม่หยุดพัฒนาแนวคิด ที่ดีกว่าเดิม สังคมย่อมจํานำไปสู่การอยู่เย็นเป็นสุข มีความมั่งคั่ง มีอิสรภาพอย่างต่อเนื่องต่อการวางแผนชีวิต และการส่งต่อโอกาสให้กับคนรุ่นหลัง เพื่อไปพัฒนาต่อไป

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

บรรยง วิทยวีรศักดิ์. “การวางแผนการเงินอย่างง่าย”, Lica Year Magazine, ปีที่ ๔๓ (สิงหาคม , ๒๕๕๐).

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ๒๕๕๘.การวางแผนประกัน. www.oic.or.th

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ๒๕๕๘.การวางแผนประกัน. www.oic.or.th

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน และทีมงาน. ชุดวิชาที่ ๓ การวางแผนการประกันภัย. กรุงเทพฯ. ๒๕๕๓

ศูนย์ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ตลาดทุน และคณะ. หลักสูตรวางแผนการเงิน ชุดวิชาที่ ๑ พื้นฐาน การวางแผนการเงิน. กรุงเทพฯ. ๒๕๕๓.

สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย. จรรยาบรรณตัวแทนประกันชีวิต. ๒๕๕๘ .www.oic.or.th/sites/default.

Hullman,Victor G.and Jerry S.Rosenbloom, **Personal Finance Plannig**, 6th ed. 2000, McGraw-Hill.

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ๒๕๕๘.การวางแผนประกัน www.oic.or.th